

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-4/20/1662

Ettekirjutuse tegija

Andmekaitse Inspeksiooni
jurist Liisa Ojangu

**Ettekirjutuse tegemise aeg ja
koht**

30.11.2020 Tallinnas

OÜ Mustamäe Apteek

Jürgen Jänese

aadress: Pärnu mnt 102d-32, 11312 Tallinn

e-posti aadress: jyrgen.janese@apotheker.ee

**Ettekirjutuse adressaadid –
isikuandmete töötledjad**

Veerenni Apteek OÜ

Ene Bötter

aadress: Veerenni tn 53a, 10138 Tallinn

e-posti aadress: ene.botker@sydameapteek.ee

OÜ PharmaMint

Piret Raad

aadress: Akadeemia tee 45, 13520 Tallinn

e-posti aadress: pharmamint@gmail.com

**Isikuandmete
vastutav isik**

töötledja Juhatusel liige

RESOLUTSIOON:

Korralduseseaduse (KorS) § 28 lõike 1, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 punkti f, artikli 5 lõike 1 punkti a) ja artikli 5 lõike 2, artikli 6 lõike 1, artikli 9 lõike 1 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Peatada e-apteekides isikukoodi alusel inimese kehtivate retseptide loetelu kuvamine teistele isikutele, kuivõrd selliseks avaldamiseks puudub õiguslik alus.

Määratud ettekirjutuse täitmise tähtajaks 01.12.2020.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude

rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

sunniraha 100 000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algtada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) alustas isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lg 3 punkti 8 alusel omaalgatusliku järelevalvemenetluse seoses asjaoluga, et Apotheka e-apteegis, Südameapteegi e-apteegis ja Azeta.ee e-apteegis on võimalik näha teise isiku isikukoodi sisestamisel nimekirja tema kehtivatest retseptiravimitest. AKI on seisukohal, et sellisel viisil isikuandmete avaldamine ei ole õiguspärane.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 3 punkti 1 kohaselt võib haldusmenetluse läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata, kui viivitusest tuleneva kahju ärahoidmiseks või avalike huvide kaitseks on vaja viivitamatult tegutseda.

AKI on seisukohal, et olukord, kus igal inimesel on võimalik tutvuda teise inimese isikukoodi teades tema kehtivate retseptide loeteluga, on oluline isikuandmete töötlemise nõuete rikkumine, mis tuleb lõpetada esimesel võimalusel.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Eriliigiliste isikuandmete töötlemise õiguslik alus

AKI on seisukohal, et kehtivate retseptide andmeid konkreetse isiku kohta tuleb käsitleda eriliigiliste isikuandmetena isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 9 tähenduses, kuivõrd inimesele välja kirjutatud retseptide alusel on võimalik teha selgeid järeldusi tema tervises seisundi kohta, eelkõige haiguste kohta, mille raviks talle ravim välja kirjutatud on. Tänapäeval on väga lihtne ka meditsiinilist haridust omamata leida internetiotsingu kaudu põhjalikke selgitusi ravimite ja nende toimeainete kohta, sh milliste tervises seisundite raviks neid kasutatakse.

Käesoleval juhul tulevad eriliigiliste isikuandmete töötlemise õiguslike alustena kõne alla eelkõige inimese enda nõusolek (IKÜM art 9 lg 2 punkt a) ja liikmesriigi õiguse alusel töötlemine (IKÜM art 9 lg 2 punktid b ja g).

Nõusolek

Praegusel juhul ei kontrollita üheski e-apteegi keskkonnas, kas isik, kelle retseptiandmeid tema isikukoodi alusel vaadatakse, on selleks andnud vabatahtliku nõusoleku. Andmete vaataja kinnitus, et tal on õigustus teise isiku andmeid näha, ei ole samaväärne andmesubjekti enda

vabatahtlikult antud nõusolekuga, sest andmetöötleja ei saa kontrollida, kas ja milleks nõusolek üldse antud on ja kas see on antud vabatahtlikult.

IKÜM art 7 lõike 1 kohaselt peab vastutaval töötlejal olema võimalik tõendada, et andmesubjekt on nõustunud oma isikuandmete töötlemisega. IKÜM art 4 punkti 7 kohaselt on vastutav töötleja isik, kes määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid. Praegusel juhul on andmete vastutavaks töötlejaks apteek, mitte isik, kes teise isiku retseptide loetelu vaadata soovib, kuivõrd apteek on loonud vahendid teiste inimeste retseptiravimite vaatamiseks nende väljaostmise eesmärgil.

Õigusaktist tulenev alus

Ravimiseaduse § 81 lõike 5 kohaselt on apteegiteenuse osutaja kohustatud retsepti, välja arvatud Euroopa Liidu retsepti, töötleva läbi retseptikeskuse, salvestades ravimi müügiga seotud info, sealhulgas retseptiravimi väljaostva isiku andmed.

Ravimiseaduse § 81 lõike 9 alusel on retsepti või meditsiiniseadme kaardi alusel ravimi või meditsiiniseadme väljastanud isikul õigus näha retseptikeskusest isiku väljaostmata retsepte.

Retseptikeskuse asutamine ja retseptikeskuse pidamise põhimääruse § 10 kohaselt on:

Seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga pandud ülesannete täitmiseks

retseptikeskusest andmete saamise õigus:

- 1) retsepti või meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omaval isikul;
- 2) ravimit või meditsiiniseadet väljastaval isikul;
- 3) Haigekassal;
- 4) Terviseametil;
- 5) Ravimiametil;
- 6) Sotsiaalministeeriumil;
- 7) Andmekaitse Inspeksioonil.

Seega on ravimi välja ostmise protsessis teise inimese retseptide loetelu õigus näha vaid ravimit väljastaval isikul ehk apteekril. Ka füüsiliselt apteegis teisele isikule retseptiravimeid ostes ei kuvata ostjale kehtivate retseptide loetelu, seda näeb vaid apteeker ning ostja täpsustab suuliselt mis nimetusega või millal kirjutatud retseptiravimit ta välja osta soovib.

Eelnevast tulenevalt on AKI seisukohal, et teise isiku isikukoodi alusel tema kehtivatest retseptiravimite loetelu kuvamine e-apteegis mistahes isikule ei ole seaduslik IKÜM art 5 lõike 1 mõistes, sest retseptiloetelu kui eriliigiliste isikuandmete avalikustamiseks puudub IKÜM artiklist 9 tulenev õiguslik alus. Seetõttu tuleb selline isikuandmete avalikustamine viivitamatult lõpetada.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu

jurist

peadirektori volitusel

Teadmiseks:

Sotsiaalministeerium info@sm.ee;

Haigekassa info@haigekassa.ee;

Ravimiamet info@ravimiamet.ee;

Terviseamet info@terviseamet.ee.